ПРОБЛЕМА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ПОЛИТИКИ И СПОРТА В ПРЕПОДАВАНИИ ПОЛИТОЛОГИИ

Владимир КАНУННИКОВ

Донецкий государственный институт здоровья, физического воспитания и спорта

Аннотация. В работе анализируются статьи по проблеме "Спорт и политика", "Политический имидж спорта в средствах массовой информации". Предлагается вариант использования этого материала в курсе "Политология" ВУЗов физической культуры.

Ключевые слова: спорт, политика, политология

THE PROBLEM OF POLITICS AND SPORT INTERACTION IN A COURSE "POLITICAL SCIENCE"

Vladimir KANUNNIKOV

Donetsk state institute of health, physical education and sport

Abstract. In work the articles on a problem are analysed "Sport and policy", "Political image of sport in mass medias". The variant of the use of this material is offered in a course "Political Science" of Institutes of physical culture.

Key words: sport, policy, political science

НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Ніна ДЕДЕЛЮК, Анатолій ЦЬОСЬ

Луцький інститут розвитку людини ВМУРоЛ "Україна"
Волинський державний університет ім. Л. Українки

Постановка проблеми. Реформування освіти має відбуватися з урахуванням впливів різноманітних факторів на основі системності, інтегрованості та взаємозв'язків. Саме такий підхід уможливить перетворення освіти у глобальний чинник розвитку і прогресу.

Українознавчі цінності потенційно здатні через освітню сферу відігравати роль об'єднуючого, консолідуючого фактора, тому що спрямовані на становлення громадянськості, інтеграції зусиль усіх національностей України, формування державного мислення. Доцільність українознавчої освітньої політики зумовлюється об'єктивними потребами гуманізації освіти, виробленням політико-ідеологічних та морально-етичних орієнтирів, створенням нової інтелектуальної атмосфери в контексті вивчення дисциплін та розширенням світоглядних та методологічних аспектів розвитку особистості [4].

У зв'язку з цим на перший план виступають завдання нового змісту освіти, нових технологій навчання і виховання [3]. Національне виховання в Україні спрямовується на формування у молоді національної свідомості, поглядів, переконань, ідеалів, традицій та звичаїв.

Закон України "Про освіту" стверджує, що освіта в державі ґрунтується на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємоповаги між націями та народами. У Концепції середньої загальноосвітньої національної школи одним із провідних орієнтирів становлення освіти є врахування національного компонента змісту освіти.

Мета дослідження. Обґрунтування шляхів якісного впровадження традиційних елементів фізичного виховання у навчально-виховний процес загальноосвітньої школи, формування на прикладах багатовікового досвіду фізичного виховання, гармонійно розвиненої особистості громадянина України.

Методи дослідження. Аналіз наукової, методичної літератури, офіційних документів, педагогічні спостереження, аналіз знань, умінь і навичок учнів загальноосвітніх шкіл та їхньої інформованості з питань розвитку фізичного виховання на території України.

Результатів дослідження та їх обговорення. Освіта й виховання є найважливішими компонентами культури, яка в усьому світі розвивається національними шляхами. Виховання – це насамперед засвоєння кожною особистістю духовності, культури рідного народу, його національного духу, способу життя. Відтворюючи себе з покоління в покоління (фізично і духовно), кожен етнос піклується про виховання дітей, продовження ними історично-культурної спадщини.

Висока ефективність дій форм та засобів тіловиховання сприяє збагаченню не лише етнічних знань молоді та формуванню духовності, а й підвищенню рівня фізичного самовдосконалення. Автентичність засобів і форм національного фізичного виховання часів Київської Русі, Запорізького козацтва, які застосовувалися в освітньому процесі загальноосвітніх шкіл, підтверджується дослідженнями В.Г. Бадрушка, Г.Л. Боплана, В.А. Старкова, І.І. Срезневського, Є. Н. Приступи, А. В. Цьося, В. В. Тимчака.

Науковці доводять, що справжнє виховання є глибоко національним за сутністю, змістом, характером та історичним покликанням. Адже нація – це насамперед система унікальних природних (біологічних, зокрема анатомічних, фізіологічних), психічних, історично обумовлених ознак "тіла, душі й розуму" [1], тобто психології, характеру, інтелекту певної культурно-історичної спільності людей. Закономірно, що риси, якості людей залежно від національної приналежності потрібно виховувати не однаковим уніфікованим для багатьох народів та етносів змістом, а певними, різними засобами, методами виховної роботи, які є складовою самобутньої матеріальної і духовної культури.

Історія становлення та розвитку фізичного виховання на території України в різні історичні періоди – вагома частина загальної історії фізичної культури і спорту. Давній, надбаний у розвитку ігор, фізичних вправ, бойової майстерності, військово-фізичній підготовці протягом середньовіччя, козацького періоду вагомо вплинув на становлення і формування сучасних видів спорту, в цілому на розвиток сучасної системи фізичного виховання. Постійний пошук нових шляхів модернізації освіти, якісного вдосконалення фізичного виховання молоді знайшов відображення в Указі Президента України від 04.07.2005 N 1013/2005 "Про

невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні", наказу Міністерства освіти і науки щодо виконання у 2005 році Програми Кабінету Міністрів України "На зустріч людям". Указом затверджуються Умови проведення фізкультурно-оздоровчого патріотичного комплексу школярів України "Козацький гарт" для учнів загальноосвітніх навчальних закладів, як складової частини майбутньої державної програми "Крок до здоров'я".

Інтеграція впровадження традиційних форм і засобів фізичного виховання вимагає, на нашу думку, обґрунтування їхньої актуальності, визначення шляхів та завдань.

Найбільш широкомасштабними і конструктивними формами роботи у цьому напрямку є фізкультурно-оздоровчі масові заходи, спрямовані на залучення учнівської молоді до дослідження і практичного освоєння традицій народного тіловиховання, поглиблення знань української спортивної історії, етнології, етнофілософії, етнопедагогіки та осмислення їх у контексті національної культури.

Необхідність впровадження різних форм фізкультурно-оздоровчої роботи зумовлюється такими положеннями:

1. Зростаючий інтерес серед учнівської молоді і широкої громадськості до відродження національних ідей, реалізації на практиці принципів фізично-оздоровчого досвіду українського народу епохи середньовіччя, періоду козаччини, становлення національної системи фізичного виховання.
2. Врахування специфіки та змістової своєрідності народної фізичної культури, похідної від способу життя народу, адаптативно змінної від історичних обставин, духовних та економічних потреб, естетичних уподобань, особливостей зв'язків з іншими культурами.
3. Сучасні темпи урбанізації, інтенсифікації суспільства, які негативно впливають на соматичне і психічне здоров'я як дорослих, так і дітей, а також на фізичну самореалізацію. Використання різних форм і засобів народного фізичного виховання під час активного відпочинку сприяє підвищенню розумової і фізичної працездатності, вихованню та формуванню у молоді практичних навичок ведення здорового способу життя, покращує психофізичний стан.
4. Поєднання всіх складових національної культури України, фізичної культури, яка несе в собі принцип природовідповідності, народності, самодіяльності, культуровідповідності, здатна об'єднати велику кількість молоді, надавши можливість самовираження і самовдосконалення, виховання національної свідомості.

На нашу думку, основою практичного втілення традиційних форм фізичного виховання в освітній процес сучасної школи є :

- об'єднання зусиль всіх державних і громадських організацій, які займаються питаннями виховання, охорони здоров'я і захисту дітей до відродження національних традицій в галузі фізичного виховання;
- підвищення інтересу до народних оздоровчих стратегій, доцільність використання яких у конкретних кліматично-географічних умовах регіону доведено досвідом наших предків;
- налагодження просвітницької роботи по ознайомленню із особливостями виховання та життєдіяльності населення України;

- розповсюдження у навчальних закладах методичної літератури з детальним описом правил та техніки виконання українських народних ігор, володіння атрибутами та прийомами під час поєдинків та змагань традиційного характеру;
- проведення масових художньо-спортивних заходів із залученням максимальної кількості дітей та молоді.

Застосування традиційних форм і засобів фізичного виховання у позашкільній роботі подано на рис. 1

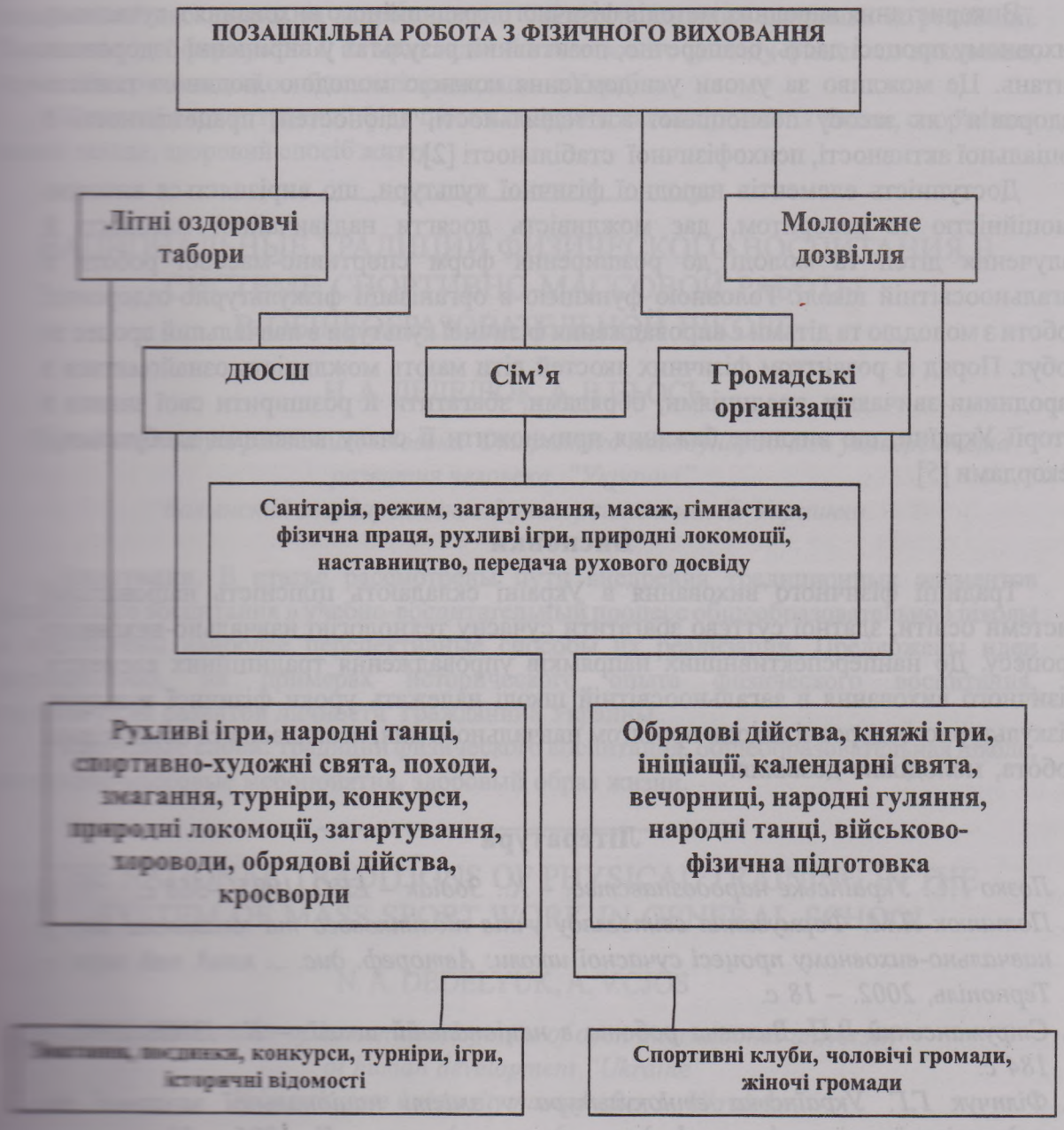

Рис. 1. Реалізація традицій фізичного виховання у позашкільній роботі

Впроваджуючи народні форми фізичного виховання за межами освітніх закладів, доцільно віддати перевагу українській обрядовості. Народні свята та звичаї завжди займали важливе місце у житті українців, сприяли фізичному й духовному розвитку особистості, зміцненню здоров'я; містили в собі сукупність моральних, психічних, фізичних та патріотичних рис діяльності кожної людини на всіх етапах її життя.

Втілення у побут сучасних українців традиційних форм, до яких входять свята, обряди, магічні дії, гадання, ігри, хороводи, розваги, несе в собі системоорганізаційну роль у збереженні здоров'я нашого народу, сприяє моральному й фізичному вихованню молоді

Використання народних методів фізичного традиційного виховання в сучасному виховному процесі дасть, безперечно, позитивний результат у вирішенні оздоровчих питань. Це можливо за умови усвідомлення кожною молодою людиною поняття "здоров'я" як засобу повноцінної життєдіяльності, здібностей, працездатності й соціальної активності, психофізичної стабільності [2].

Доступність елементів народної фізичної культури, що вирізняється високою емоційністю та колоритом, дає можливість досягти надзвичайної масовості й залучення дітей та молоді до розширення форм спортивно-масової роботи в загальноосвітній школі. Головною функцією в організації фізкультурно-оздоровчої роботи з молоддю та дітьми є впровадження фізичної культури в навчальний процес та побут. Поряд із розвитком фізичних якостей діти мають можливість ознайомитися з народними звичаями, традиціями, обрядами, збагатити й розширити свої знання з історії України, що викличе бажання примножити її славу власними здобутками і рекордами [5].

Висновки

Традиції фізичного виховання в Україні складають цілісність національної системи освіти, здатної суттєво збагатити сучасну технологію навчально-виховного процесу. До найперспективніших напрямків упровадження традиційних елементів фізичного виховання в загальноосвітній школі належать уроки фізичної культури, фізкультурно-оздоровчі заходи протягом навчального дня, позакласна та позашкільна робота, молодіжне дозвілля.

Література

1. *Лозко Г.С. Українське народознавство. – К.: Зодіак – ЕКО, 1995. –368 с.*
2. *Потапюк Л.М. Формування світогляду учнів підліткового та юнацького віку у навчально-виховному процесі сучасної школи: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – Тернопіль, 2002. – 18 с.*
3. *Струманський В.П. Виховна робота в національній школі. – К.: ІЗМН, 1997. – 184 с.*
4. *Філпчук Г.Г. Українська етнокультура у змісті національної загальної та педагогічної освіти: Автореф. дис. ... докт. пед. наук. – К., 1996. – 50 с.*
5. *Шиян Б.М. Теоретико – методичні основи підготовки вчителів фізичного виховання в педагогічних навчальних закладах: Автореф. дис. ... докт. пед. наук. – К., 1997. – 48 с.*

НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Н. А. ДЕДЕЛЮК, А. В.ЦЬОСЬ

Луцький інститут розвитку людини ВМУРоЛ "Україна"
Волинський державний університет ім. Л. Українки

Анотація. У статті подано обґрунтування шляхів якісного впровадження традиційних елементів фізичного виховання у навчально-виховний процес загальноосвітньої школи та запропоновано найперспективніші напрямки їх реалізації. Висвітлено ідеї формування, на прикладах багатовікового досвіду фізичного виховання, гармонійно розвиненої особистості громадянина України.

Ключові слова: традиції фізичного виховання, загальноосвітня школа, спортивно-масові заходи, здоровий спосіб життя.

НАЦИОНАЛЬНЫЕ ТРАДИЦИИ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В СИСТЕМЕ СПОРТИВНО-МАССОВОЙ РАБОТЫ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ШКОЛЕ

Н. А. ДЕДЕЛЮК, А. В.ЦЬОСЬ

Луцкий институт развития человека Открытого международного университета развития человека "Украина"
Волынский государственный университет им. Л. Украинки

Аннотация. В статье рассмотрены пути внедрения традиционных элементов физического воспитания в учебно-воспитательный процесс общеобразовательной школы и предложены наиболее перспективные способы их реализации. Предложены идеи формирования, на примерах исторического опыта физического воспитания, гармонически развитой личности гражданина Украины.

Ключевые слова: традиции физического воспитания, общеобразовательная школа, спортивно-массовые мероприятия, здоровый образ жизни.

THE NATIONAL TRADITIONS OF PHYSICAL TRAINING IN THE SYSTEM OF MASS SPORT WORK IN GENERAL SCHOOL

N. A. DEDELYUK, A. V.CJOS

Lutsk institute of human development of open international university of human development "Ukraine"
Volyunsk state university named after L. Ukrainka

Abstract. The article shows the ways of providing the traditional methods of physical training into the study process of general schools and proposed the most effective ways of their realization. Besides, the ideas of the formation of the well developed personality – the citizen of Ukraine, which are based on a great historical experience.

Key words: the traditions of physical training, school, sport, the healthy lifestyle.